

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีที่ 16 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2568

การวิเคราะห์ภาพผู้หญิงตุรกีในภาพยนตร์เยอรมัน-ตุรกี

The Analysis of Images of Turkish Women in German-Turkish Films

ธัญทิพ เด่นวงศ์¹ และ กรกช อัตตวิริยะนภาพ^{2*}

Tunyatip Denwong¹ and Korakoch Attaviriyarnupap^{2*}

Received: Jul 08, 2025

Revised: Oct 10, 2025

Accepted: Oct 24, 2025

บทคัดย่อ

ในภาพยนตร์กลุ่มที่เป็น “ภาพยนตร์เยอรมัน-ตุรกี” มีหลายเรื่องที่พรรณนาถึงความรุนแรงต่อผู้หญิง ซึ่งตรงกันข้ามกับชีวิตของผู้หญิงในสังคมเยอรมันที่มีเสรีภาพและเท่าเทียมกัน งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การนำเสนอภาพแทนของผู้หญิงตุรกีในภาพยนตร์เยอรมัน-ตุรกีที่คัดสรรมา 10 เรื่อง ภาพยนตร์ทุกเรื่องที่มีตัวเอกเป็นหญิงตุรกี ทั้งนี้ ในการวิเคราะห์มุ่งตอบคำถามวิจัย 3 ประการ คือ 1) ภาพของผู้หญิงตุรกีในบริบทครอบครัวเป็นอย่างไร 2) ภาพของผู้หญิงตุรกีในสังคมเยอรมันถูกนำเสนอออกมาอย่างไร และ 3) ผู้หญิงตุรกีในภาพยนตร์เหล่านี้พบกับปัญหาหรือความขัดแย้งอย่างไรบ้าง และมีทางออกในการแก้ปัญหาอย่างไร ผลการวิจัยพบว่าภาพของผู้หญิงในบริบทครอบครัวมีทั้งฐานะภรรยา ลูกสาว พี่สาว/น้องสาว และหลานสาว อย่างไรก็ตามบทบาทที่โดดเด่นที่สุดคือ บทบาทลูกสาว ซึ่งเกิดในสังคมเยอรมันแต่ยังต้องใช้ชีวิต

¹คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร (Faculty of Arts, Silpakorn University)

Email: denwong_t@silpakorn.edu

²คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร (Faculty of Arts, Silpakorn University)

Email: Attaviriyarnupap_k@su.ac.th

ในวัฒนธรรมตุรกีของครอบครัว จึงต้องเผชิญกับความขัดแย้งเชิงวัฒนธรรม ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาพของผู้หญิงตุรกีในสังคมเยอรมันนั้นพบว่า มีการนำเสนอภาพการที่ผู้หญิงชาวตุรกีได้รับการศึกษา การเป็นเพื่อนกับชาวเยอรมัน การทำงานกับคนเยอรมัน ตลอดจนการมีความสัมพันธ์กับคู่รักชาวเยอรมัน ปัญหาหรือความขัดแย้งที่เกิดขึ้นมีทั้งภายในครอบครัวและระหว่างครอบครัวตุรกีกับครอบครัวเยอรมัน ในกรณีที่มีการแต่งงานข้ามวัฒนธรรม แต่ความขัดแย้งโดยหลักเป็นความขัดแย้งกับฝ่ายชาย คือ ระหว่างหญิงตุรกีกับคู่รักชาวเยอรมัน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับพ่อหรือพี่ชายของเธอ ซึ่งข้อค้นพบสำคัญประการหนึ่ง คือ ตัวละครผู้หญิงตุรกีในภาพยนตร์ที่วิเคราะห์ส่วนใหญ่เลือกวิธีการแก้ปัญหาด้วยการหนีจากโครงสร้างครอบครัวเดิม

คำสำคัญ: ผู้หญิงตุรกี ภาพยนตร์เยอรมัน-ตุรกี การนำเสนอภาพ

Abstract

Among the “German-Turkish films”, some depict violence against women. This is contrary to the free and equal lives of women in German society. The objective of this research is to analyze the representation of Turkish women in 10 selected German-Turkish films, all of which have Turkish female protagonists. The analysis aims to answer three research questions: 1) How are Turkish women portrayed in a family context? 2) How are Turkish women in German society portrayed?, and 3) What problems or conflicts do Turkish women in these films face and how do they solve the problems? The results of the research show that images of women in the family context include the roles of wife, daughter, sister, and granddaughter. However, the most prominent role is that of the daughter, who is born in German

society but still has to live in the family's Turkish culture. Regarding the image of Turkish women in German society, it was found that Turkish women are educated, make friends and work with German people, as well as have a relationship with a German partner. Problems or conflicts arise both within their own family and between the Turkish family and the German family in the case of an intercultural marriage. But the main conflict was with the men, e. g. between a Turkish woman and her German partner and especially between her and her father or brother. A significant finding is that most of the Turkish female characters in the analyzed films chose to escape their traditional family structures to solve their problems.

Keywords: Turkish women, German-Turkish films, Representation

1. บทนำ

ภาพยนตร์เยอรมันมีประวัติศาสตร์อันยาวนานและโดดเด่น โดยสะท้อนภาพบริบททางการเมืองและสังคมของประเทศในแต่ละยุคสมัยอยู่เสมอ ดังที่เห็นได้จากพัฒนาการในยุคต่าง ๆ ตั้งแต่ยุคสาธารณรัฐไวมาร์ ยุคนาซี ช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สองที่เยอรมนีถูกแบ่งแยก จนถึงยุคหลังการรวมประเทศ (Attaviriyannupap, 2019) นับตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่สองที่เยอรมนีมีนโยบายการนำแรงงานต่างชาติเข้ามาช่วยทำงานและฟื้นฟูประเทศในช่วงทศวรรษ 1960 ผู้อพยพชาวตุรกีกลายเป็นกลุ่มผู้อพยพที่ใหญ่ที่สุดในเยอรมนี สภาพความเป็นอยู่และปัญหาของผู้อพยพชาวตุรกีได้ถูกนำมาเป็นเนื้อหาในภาพยนตร์หลายเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงสองสามทศวรรษที่ผ่านมา วงการภาพยนตร์เยอรมันถือว่ามีความเป็นตุรกีแฝงอยู่ในหลากหลายมิติด้วยกัน อีกทั้งมีผู้กำกับเยอรมันเชื้อสายตุรกีที่มีผลงานโดดเด่นทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ มีการนำเสนอ

เรื่องราวที่สะท้อนวัฒนธรรมตุรกีในภาพยนตร์เยอรมันหลายเรื่องจนเป็นที่จับตามอง จนมีการกล่าวกันว่าภาพยนตร์เยอรมันส่วนหนึ่งถือสัญชาติตุรกี (Attaviryanupap, 2019, p. 170) ปราบฎการณ์ที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งก็คือ เกิดคำศัพท์ “ภาพยนตร์เยอรมัน-ตุรกี” (deutsch-türkisches Kino; German-Turkish Cinema) ซึ่งนอกจากจะหมายถึงภาพยนตร์ที่สร้างโดยผู้กำกับที่เป็นกลุ่มผู้อพยพชาวตุรกีในประเทศที่พูดภาษาเยอรมัน ยังรวมไปถึงภาพยนตร์ที่เน้นปรากฏการณ์เยอรมัน-ตุรกีโดยไม่คำนึงถึงต้นกำเนิดหรือเชื้อสายของผู้สร้างภาพยนตร์ ตลอดจนภาพยนตร์ที่นำเสนอเรื่องเล่าและสถานการณ์ของชาวตุรกี รวมถึงคนสัญชาติเยอรมันที่มีพื้นเพเกี่ยวข้องกับการอพยพมาจากตุรกี และใช้ชีวิตในเยอรมนีด้วย (Lehmann, 2023) และในภาพยนตร์กลุ่มนี้มีหลายเรื่องทีเดียวที่มีการพรรณนาถึงความรุนแรงต่อผู้หญิง ซึ่งตรงกันข้ามกับชีวิตของผู้หญิงในสังคมเยอรมันที่มีเสรีภาพและเท่าเทียมกัน Akiner และ Boğatur (2015, p. 6) กล่าวไว้ว่าภาพแทนของผู้หญิงตุรกีในภาพยนตร์เยอรมัน-ตุรกีนั้นสะท้อนให้เห็นว่าผู้หญิงตุรกีมีลักษณะเป็นชายขอบสองเท่า โดยคำว่า “ชายขอบสองเท่า” ในที่นี้หมายถึงผู้หญิงตุรกีที่เป็นสมาชิกของสังคมผู้อพยพและสังคมปิตาธิปไตย

งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพของผู้หญิงตุรกีในภาพยนตร์เยอรมัน-ตุรกี 10 เรื่องจากช่วงเวลาที่แตกต่างกันรวมสี่ทศวรรษ คือ ตั้งแต่ทศวรรษ 1980 ถึงทศวรรษ 2020 หรือ ถึงปี ค.ศ. 2019 ภาพยนตร์ทุกเรื่องที่มีตัวเอกเป็นผู้หญิงตุรกี ทั้งนี้ ในการวิเคราะห์มุ่งตอบคำถามวิจัย 3 ประการดังนี้ คือ

1. ภาพของผู้หญิงตุรกีในบริบทครอบครัวเป็นอย่างไร
2. ภาพของผู้หญิงตุรกีในสังคมเยอรมันถูกนำเสนอออกมาอย่างไร
3. ผู้หญิงตุรกีในภาพยนตร์เหล่านี้พบกับปัญหาหรือความขัดแย้งอย่างไรบ้าง และมีทางออกในการแก้ปัญหาอย่างไร

2. แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้เข้าใจบริบทของผู้หญิงตุรกี โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้หญิงตุรกีที่ใช้ชีวิตอยู่ในเยอรมนี ในที่นี้จึงจะนำเสนอแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในสองประเด็นหลัก คือ สถานะและบทบาทของผู้หญิงตุรกีภายในสถาบันครอบครัว และภาพรวมของผู้หญิงตุรกีในสังคมเยอรมัน

การแสดงภาพผู้หญิงตุรกีว่าไม่มีอิสระและเป็นเหยื่อในสังคมปิตาธิปไตย (Alkin, 2019, p. 83) ในภาพยนตร์เยอรมัน-ตุรกีช่วงทศวรรษ 1970 และ 1980 นั้นสะท้อนให้เห็นอิทธิพลของโครงสร้างแบบดั้งเดิมของชาวตุรกี ซึ่งจำลองแบบสังคมปิตาธิปไตยในการจัดระบบความสัมพันธ์ทางเครือญาติ ผู้หญิงแต่งงานเข้าครอบครัวฝ่ายชายในฐานะคนนอก และด้วยเหตุนี้จึงถูกจัดให้อยู่ในลำดับล่างสุดของลำดับชั้นครอบครัวของสามีตั้งแต่เริ่มต้น ความสัมพันธ์ระหว่างภรรยาและครอบครัวของสามีจะใกล้ชิดกันมากขึ้นก็เมื่อมีการคลอดบุตรคนแรกเท่านั้น (Pflegerl, 1996, p. 20) ในครอบครัวชาวตุรกีแบบดั้งเดิม งานบ้านและการเลี้ยงลูกถือเป็นความรับผิดชอบของฝ่ายหญิง พวกเขาถูกคาดหวังให้ทำงานเหล่านี้อย่างขยันขันแข็งเพื่อตอบสนองสมาชิกในครอบครัว อย่างไรก็ตาม หากผู้หญิงทำงานนอกบ้านด้วย ภาระงานของเธอก็จะเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า (Pflegerl, 1996, p. 51) นอกจากนี้ ผู้หญิงตุรกีมักถูกนำเสนอในภาพยนตร์เพื่อสื่อว่าเป็นเหยื่อของความรุนแรงในครอบครัวจากสมาชิกในครอบครัวที่เป็นผู้ชาย โดยมักมีเหตุผลในการกระทำว่าเพื่อปกป้องเกียรติของครอบครัว ในครอบครัวมุสลิม เกียรติของผู้หญิงเชื่อมโยงกับพรหมจรรย์ของเธอ ผู้หญิงที่แต่งงานแล้วก็ต้องซื่อสัตย์ต่อสามีของเธอ ส่วนผู้หญิงที่ยังไม่ได้แต่งงาน ก็จะต้องรักษาเกียรตินี้ไว้ เนื่องจากผู้หญิงที่สูญเสียพรหมจรรย์จะถูกมองว่าเป็นดั่งโสเภณีและนำความอับอายมาสู่ครอบครัวด้วยเหตุนี้ ในบางพื้นที่จึงมีพื้นที่แยกสำหรับชายและหญิง ตามธรรมเนียม ผู้หญิงจะไม่ได้รับอนุญาตให้ออกจากบ้านโดยลำพังหรือในเวลากลางคืน โดยเฉพาะไม่ได้รับอนุญาตให้อยู่ตามลำพังกับผู้ชายหรือสบตา อีกทั้งยังต้องสวมผ้าคลุมศีรษะ

ตลอดจนมัดหรือถักผมให้เรียบร้อยเพื่อลดความตึงตึงผู้ชาย (Ferner, 2010, pp. 121–125) ผู้ชายยังนำเอาประเด็นเรื่องเกียรติของผู้หญิงนี้มาเป็นเกียรติและความรับผิดชอบของตนอีกด้วย หากลูกสาวไม่ได้แต่งงานก็ย่อมเป็นความรับผิดชอบของพ่อที่จะต้องปกป้องเธอ ด้วยเหตุนี้ ความขัดแย้งระหว่างรุ่นเกิดขึ้นจึงเกิดจากประเด็นการปกป้องเกียรติของสตรี พ่อมีหน้าที่รับผิดชอบในการรักษาเกียรติของครอบครัวเพื่อให้ได้รับความเคารพในสังคมตราบ (Ezli, 2013) เมื่อผู้หญิงแต่งงานก็เป็นสามีทำหน้าที่นี้ เมื่อใดที่ผู้หญิงทำสิ่งใดที่ทำให้เสียเกียรติ ทำให้ครอบครัวเสื่อมเสีย เธอจึงอาจถูกไล่ออก ถูกลงโทษ หรือแม้กระทั่งถูกฆ่า (Ferner, 2010, pp. 127–131)

สถานการณ์ของเด็กสาววัยรุ่นที่ถูกครอบครัวตักเตือนดั้งเดิมของเธอควบคุมอย่างเข้มงวดจนกระทั่งในที่สุดเธอก็กลายเป็นเรื่องราวที่ถูกทำซ้ำครั้งแล้วครั้งเล่า และถูกนำเสนอทั้งในสื่อ ภาพยนตร์ วรรณกรรม และในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ชาวเยอรมันมองว่าผู้หญิงตราบเป็นเหยื่อของสังคมปิตาธิปไตยที่ต้องอาศัยความช่วยเหลือจากชาวเยอรมัน นอกจากนี้ ผัวคลุมศีรษะยังถูกมองว่าเป็นสัญลักษณ์ของการกดขี่ของผู้หญิง ด้วยเหตุนี้ นักสังคมสงเคราะห์ชาวเยอรมันเจ้าหน้าที่ของรัฐ และครูในโรงเรียนจึงมีหน้าที่ช่วยให้เด็ก ๆ ชาวตราบปรับตัวเข้ากับสังคมเยอรมัน ปัญหาสำคัญในการบูรณาการวัฒนธรรมเกิดจากสถานการณ์ที่ว่า แม้บางคนพูดภาษาเยอรมันไม่ได้และไม่สามารถช่วยลูกทำการบ้านได้ (Ewing, 2006, pp. 269–271)

Alkin (2016) อธิบายว่าภาพยนตร์เยอรมัน-ตราบีก่อนปี 1990 มักถูกเรียกว่า "ภาพยนตร์แห่งความทุกข์" ภาพยนตร์เหล่านี้เน้นย้ำถึงความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมรอบนอกของผู้อพยพ (วัฒนธรรมตราบ) และวัฒนธรรมที่โดดเด่นของสังคมเจ้าบ้าน (วัฒนธรรมเยอรมัน) ภาพยนตร์เยอรมัน-ตราบีก่อนปี 1990 สามารถช่วยส่งเสริมความเห็นอกเห็นใจของชาวเยอรมันต่อผู้หญิงในวัฒนธรรมตราบ แม้ว่าภาพยนตร์เยอรมัน-ตราบในทศวรรษปี 1970 และ 1980 มักนำเสนอภาพ

ผู้หญิงตุรกีเป็นเหยื่อของสังคมนีตาธิปไตย แต่ขณะเดียวกันภาพยนตร์ในทศวรรษปี 1980 ก็ยังแสดงให้เห็นผู้หญิงตุรกีเป็นเหยื่อผู้ปลดปล่อยตัวเองด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพยนตร์ในช่วงทศวรรษ 1980 ได้สร้างภาพลักษณ์ของผู้หญิงที่ต้องการปลดปล่อยตัวเองจากวัฒนธรรมตุรกีอันเข้มงวด ซึ่งได้รับอิทธิพลจากเงินอุดหนุนของรัฐบาลเยอรมนีเพื่อส่งเสริมการบูรณาการของผู้หญิงตุรกีเข้ากับสังคมเยอรมัน (Alkin, 2019, pp. 89–90) ส่วนภาพยนตร์เยอรมัน-ตุรกีในทศวรรษปี 1990 เป็นภาพยนตร์ผู้กำกับกรุ่นหนึ่งที่มีเชื้อสายตุรกีซึ่งเกิดและเติบโตในประเทศเยอรมนี ผู้กำกับที่มีชื่อเสียงจากกรุ่นนี้ ได้แก่ Thomas Arslan, Ayşe Polat, Buket Alakus, Aysun Bademsoy, Ayhan Salar, Hatice Ayten และ Seyhan Derin ภาพยนตร์เยอรมัน-ตุรกีในคริสต์ทศวรรษ 1990 แสดงให้เห็นสัญญาณของการบูรณาการเข้ากับสังคมเยอรมันตลอดจนความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างกรุ่น (Soyka, 2009, pp. 25–27) Ezli (2013) อธิบายว่าความขัดแย้งระหว่างกรุ่นเกิดขึ้นจากการปกป้องเกียรติของสตรี พ่อมีหน้าที่รับผิดชอบในการรักษาเกียรติของครอบครัวเพื่อให้ได้รับความเคารพในสังคมตุรกี ในภาพยนตร์เยอรมัน-ตุรกีในช่วงปี 2000 และ 2010 ผู้หญิงไม่ได้ถูกมองว่าด้อยกว่าผู้ชาย แต่ผู้หญิงตุรกีส่วนใหญ่มีความมุ่งมั่นและมั่นใจในตนเอง ในบางกรณี พวกเขาแข็งแกร่งกว่าและมีอิทธิพลมากกว่าผู้ชายชาวตุรกีในความสัมพันธ์กับสังคมเยอรมัน (Bazarkaya, 2023, pp. 104–105)

แม้ว่าจะมีการศึกษาเกี่ยวกับสถานะและบทบาทของผู้หญิงตุรกีภายในสถาบันครอบครัว และภาพรวมของผู้หญิงตุรกีในสังคมเยอรมันดังที่ได้นำเสนอไว้ข้างต้นแต่ยังไม่ได้มีการวิเคราะห์ภาพของผู้หญิงชาวตุรกีในสังคมเยอรมันที่นำเสนอในภาพยนตร์โดยใช้กรอบทฤษฎีการนำเสนอภาพแทน (Representation) ของ สจ๊วต ฮอลล์ (Hall, 1997) มาก่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง งานวิจัยก่อนหน้านี้มุ่งนำเสนอภาพรวม แต่ไม่ได้วิเคราะห์การประกอบสร้างภาพผ่านสื่อภาพยนตร์ซึ่งมีองค์ประกอบครอบคลุมหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการเล่าเรื่อง ภาษา ภาพ และเสียง เนื่องจากภาพยนตร์เป็นช่องทางการนำเสนอบทบาทและภาพลักษณ์ของผู้หญิง

ในสังคม งานวิจัยนี้ จึงมุ่งศึกษาวิเคราะห์ภาพของผู้หญิงตุรกีที่ไม่ได้เป็นการสะท้อนความจริงโดยตรง แต่เป็นการประกอบสร้างความหมายผ่านกระบวนการนำเสนอเรื่องราวด้วยสื่อภาพยนตร์ ซึ่งอาจมีทั้งภาพเหมารวมเกี่ยวกับผู้หญิง เช่น การถูกกดขี่ การร่อนการช่วยเหลือ แต่ก็อาจมีภาพที่เป็นการทำทลายภาพเหมารวมเดิม ๆ ด้วยเช่นกัน เมื่อมีการปะทะกันทางวัฒนธรรมระหว่างวัฒนธรรมตุรกีกับวัฒนธรรมเยอรมัน การวิเคราะห์การนำเสนอภาพของผู้หญิงตุรกีในภาพยนตร์จะมุ่งวิเคราะห์ว่าภาพผู้หญิงที่ถูกนำเสนออย่างไร สามารถตีความได้อย่างไร และภาพที่ปรากฏนั้นเชื่อมโยงกับผลกระทบของอำนาจและบริบททางวัฒนธรรมอย่างไร

3. ภาพยนตร์ที่วิเคราะห์และวิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้อาศัยการวิเคราะห์เนื้อหา และองค์ประกอบต่าง ๆ ของภาพยนตร์ ทั้งนี้ ใช้วิธีวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบและบรรยายเพื่อนำเสนอและอภิปรายผลในลำดับต่อไป ภาพยนตร์ที่นำมาศึกษาวิเคราะห์มีจำนวนทั้งหมด 10 เรื่อง ซึ่งเป็นการคัดเลือกภาพยนตร์เยอรมัน-ตุรกีจากเว็บไซต์ Movieplot.de โดยเกณฑ์ในการคัดเลือกภาพยนตร์ที่ศึกษา คือ เลือกศึกษาเฉพาะภาพยนตร์ที่มีตัวเอกเป็นหญิงตุรกี เป็นผลงานของผู้กำกับหลายคน และสร้างขึ้นในช่วงเวลาตั้งแต่ทศวรรษ 1980 ถึงก่อนทศวรรษล่าสุด คือ สิ้นสุดที่ปี ค.ศ. 2019 อย่างไรก็ตามเนื่องจากข้อจำกัดในการรับชมภาพยนตร์นอกประเทศเยอรมนี จึงทำให้ภาพยนตร์ที่นำมาศึกษานั้นไม่สามารถกระจายได้ทั่วถึงหรืออาจไม่ครบถ้วนนัก ต่อไปนี้เป็นข้อมูลเกี่ยวกับภาพยนตร์เยอรมัน-ตุรกีที่วิเคราะห์ในงานวิจัยนี้

ภาพยนตร์เรื่อง *40 qm Deutschland (40 sqm Germany)* กำกับโดย Tevfik Başer (1986) ความยาว 80 นาที นำเสนอเรื่องราวของทุร์นา ซึ่งถูกสามีขังไว้ในอพาร์ทเมนต์ขณะที่เขาทำงาน เมื่อสามีป่วย เธอไม่มีใครให้ขอความช่วยเหลือ แต่เมื่อเขาก็เสียชีวิตในที่สุด เธอก็เป็นอิสระ

ภาพยนตร์เรื่อง *Yasemin (Yasemin)* กำกับโดย Hark Bohm (1988) ความยาว 89 นาที นำเสนอเรื่องราวของยาเซมิน ลูกสาวคนงานรับจ้างชาวตุรกี ซึ่งพ่อของเธอสนับสนุนการเรียนของเธอ แต่เมื่อเห็นเธอกับแฟนหนุ่มชาวเยอรมัน ท่าทีของพ่อก็เปลี่ยนไปและต้องการส่งเธอกลับตุรกี จนกระทั่งแฟนหนุ่มของเธอ มาช่วยและทั้งคู่หนีไปด้วยกัน

ภาพยนตร์เรื่อง *Gegen die Wand (Head-On)* กำกับโดย Fatih Akin (2004) ความยาว 120 นาที นำเสนอเรื่องราวของชิเบล หญิงชาวตุรกีที่ขอให้คาฮิต แต่งงานปลอม ๆ กับเธอเพื่อเธอจะได้หนีจากครอบครัวที่เข้มงวด แต่แล้วคาฮิต กลับต้องติดคุกหลังจากพลั้งมือฆ่าสามีเก่าของเธอ ชิเบลถูกบังคับให้กลับไปตุรกี จนต้องเผชิญกับความเลวร้าย ตัดยาเสพติด และถูกข่มขืน

ภาพยนตร์เรื่อง *Meine verrückte türkische Hochzeit (Kiss me Kismet)* กำกับโดย Stefan Holtz (2006) ความยาว 94 นาที นำเสนอเรื่องราวของหญิงตุรกีชื่ออายลินที่ตกหลุมรักแกร์ทซ์ หนุ่มเยอรมัน ซึ่งเขาต้องการแต่งงาน กับเธอและเปลี่ยนมานับถือศาสนาอิสลามตามที่พ่อของเธอต้องการ แต่ในวัน แต่งงานเกิดความขัดแย้งระหว่างสองครอบครัว

ภาพยนตร์เรื่อง *Evet, ich will! (Evet, I do!)* กำกับโดย Sinan Akkuş (2008) ความยาว 94 นาที นำเสนอเรื่องราวของเอิซเลมหญิงชาวตุรกีกับแฟนหนุ่ม ชาวเยอรมันชื่อเดิร์ก ที่พร้อมรับผิดชอบและแต่งงานกับเธอ แต่แม่ของเธอมัวพอใจ ที่ลูกชายจะต้องเปลี่ยนศาสนา

ภาพยนตร์เรื่อง *Ayla (Ayla)* กำกับโดย Su Turhan (2010) ความยาว 88 นาที นำเสนอเรื่องราวของไอลา ซึ่งถูกตัดขาดจากพ่อเพราะเธอปฏิเสธ ที่จะแต่งงานกับลูกพี่ลูกน้อง เธอตัดสินใจออกมาใช้ชีวิตอย่างอิสระ แต่ต้องเผชิญ กับความขัดแย้งกับทั้งครอบครัวที่ไม่ยอมรับวิถีชีวิตของเธอ นอกจากนี้ เธอยังมี ความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนกับชายคนรัก

ภาพยนตร์เรื่อง *Die Fremde (When We Leave)* กำกับโดย Feo Aladag (2010) ความยาว 119 นาที นำเสนอเรื่องราวของอูเมย์ ซึ่งพาลูกชายหนีจากสามีผู้ทำร้ายร่างกายเธอไปพึ่งพาพ่อแม่ที่เบอร์ลิน แต่ครอบครัวของเธอกลับปฏิเสธที่จะช่วยเหลือและสั่งให้เธอกลับไปหาสามี เธอจึงพาลูกชายไปอยู่ศูนย์พักพิง แม้เธอจะมีชีวิตที่ดีขึ้น แต่ความสัมพันธ์กับครอบครัวกลับไม่ดีขึ้นเลย

ภาพยนตร์เรื่อง *Almanya - Willkommen in Deutschland (Almanya - Welcome to Germany)* กำกับโดย Yasemin Samdereli (2011) ความยาว 101 นาที นำเสนอเรื่องราวของคานัน ซึ่งตั้งท้องกับแฟนหนุ่มชาวอังกฤษ แต่ไม่กล้าบอกครอบครัว ปู่ของเธอเรียกร้องให้ทั้งครอบครัวเดินทางไปตุรกี เมื่อปู่เสียชีวิตระหว่างการเดินทาง ทุกคนโศกเศร้าเสียใจ และโกรธเมื่อได้รับรู้เรื่องของเธอ แต่ในที่สุดก็ให้อภัยเธอ

ภาพยนตร์เรื่อง *Einmal Hans mit scharfer Soße (A Spicy Kraut)* กำกับโดย Buket Alakus (2013) ความยาว 96 นาที นำเสนอเรื่องราวฮาติซผู้ซึ่งมีความคิดแตกต่างจากวัฒนธรรมตุรกี เมื่อน้องสาวเธอตั้งท้อง แต่ไม่สามารถแต่งงานก่อนพี่สาวได้ ฮาติซจึงขอความช่วยเหลือจากเพื่อนเพื่อหลอกพ่อ แต่แผนการล้มเหลว ฮาติซรักกับฮันส์ ชายชาวเยอรมัน แต่ต้องแยกจากกันด้วยปัญหาความแตกต่างทางวัฒนธรรม

ภาพยนตร์เรื่อง *Nur eine Frau (Just a Woman)* กำกับโดย Sherry Hormann (2019) ความยาว 97 นาที นำเสนอเรื่องราวของอายนัวร์ ซึ่งหนีสามีและกลับไปหาครอบครัวที่เยอรมนีทั้งที่เธอตั้งท้องอยู่ เมื่อถูกกดดันจากครอบครัวที่เคร่งศาสนา เธอจึงไปขอความช่วยเหลือจากศูนย์พักพิง เธอแต่งตัวเหมือนผู้หญิงเยอรมัน ซึ่งครอบครัวไม่พอใจ พี่ชายของเธอจึงยุ่งให้น้องชายฆ่าเธอ

ในการวิเคราะห์ภาพของผู้หญิงตุรกีในภาพยนตร์ทั้ง 10 เรื่องข้างต้น ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ประกอบกับการพยายามหาหลักฐานจากภาพ คำพูดของตัวละคร และเนื้อเรื่องของภาพยนตร์ในรายละเอียด

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดแบบโครงสร้างนิยมของทฤษฎีภาพแทน (Hall, 1997, p. 25) ที่อธิบายถึงการประกอบสร้างความหมายผ่านกระบวนการใช้ภาษาและสัญลักษณ์ในวัฒนธรรมและสังคม ทั้งนี้ จะเน้นการศึกษาสัญลักษณ์ (code) ที่เป็นสาระสำคัญของคำถามวิจัยที่ตั้งไว้ ได้แก่ บทบาทของผู้หญิงตุรกีภายในบริบทครอบครัว ความสัมพันธ์กับผู้อื่นในสังคมเยอรมัน ความขัดแย้งและวิธีการแก้ไข

4. ผลการศึกษา

4.1 ภาพของผู้หญิงตุรกีในครอบครัว

เมื่อวิเคราะห์ภาพยนตร์เยอรมัน-ตุรกีที่เลือกทั้ง 10 เรื่อง จะเห็นได้ชัดว่าตัวละครเอกมีบทบาทในครอบครัวที่แตกต่างกัน แยกออกได้เป็น 4 สถานะ คือ เป็นภรรยา ลูกสาว พี่สาวหรือน้องสาว และหลานสาว ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 1

Table 1 Roles of Turkish women in the family in the analyzed films

เรื่อง ที่	ชื่อเรื่อง	บทบาทหรือสถานะของผู้หญิงตุรกี			
		ภรรยา	พี่สาว/ น้องสาว	ลูกสาว	หลานสาว
1	<i>40 qm Deutschland</i>	√			
2	<i>Yasemin</i>		√	√	
3	<i>Gegen die Wand</i>	√	√	√	
	<i>Meine verrückte</i>		√	√	
4	<i>türkische Hochzeit</i>				
5	<i>Evet, ich will</i>		√	√	

เรื่อง ที่	ชื่อเรื่อง	บทบาทหรือสถานะของผู้หญิงตุรกี			
		ภรรยา	พี่สาว/ น้องสาว	ลูกสาว	หลานสาว
6	<i>Ayla</i>		✓	✓	
7	<i>Die Fremde</i>	✓	✓	✓	
	<i>Almanya-</i>			✓	✓
8	<i>Willkommen in Deutschland</i>				
9	<i>Einmal Hans mit scharfer Soße</i>		✓	✓	
10	<i>Nur eine Frau</i>	✓	✓	✓	

จากตารางข้างต้น เห็นได้ชัดเจนว่าบทบาทที่พบมากที่สุด คือ ลูกสาว ซึ่งพบในภาพยนตร์ถึง 9 เรื่อง สะท้อนให้เห็นว่าลูกสาวชาวตุรกีซึ่งทั้งหมดเกิดและใช้ชีวิตในสังคมเยอรมันควบคู่กับครอบครัวชาวตุรกีนั้นเป็นคนที่อยู่ระหว่างความแตกต่างทางวัฒนธรรมธรรม และเป็นกลุ่มที่มีการนำเสนอภาพแทนออกมาเด่นชัดที่สุด เนื่องจากบทบาทในรุ่นของหลานสาวนั้น มีปรากฏในตัวละครเพียงตัวเดียว คือ ในเรื่อง *Almanya-Willkommen in Deutschland* และคนรุ่นนี้ถือเป็นรุ่นที่ 4 แล้วที่อาศัยอยู่ในเยอรมนี จึงเป็นบทบาทที่อาจไม่ได้สะท้อนภาพความแตกต่างทางวัฒนธรรมมากนัก ในลำดับต่อไปนี้จะนำเสนอและอภิปรายผลการวิเคราะห์เพียง 3 บทบาทเท่านั้น เรียงตามลำดับความถี่ที่พบน้อยที่สุดไปมากที่สุด คือ ภรรยา พี่สาว/น้องสาว และลูกสาว

4.1.1 ผู้หญิงตรีในฐานะภรรยา

ในครอบครัวแบบดั้งเดิม ความเข้าใจแบบดั้งเดิมเกี่ยวกับบทบาททางเพศและกฎเกณฑ์ของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดเรื่องการให้เกียรติยังกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างภรรยาและสามีอีกด้วย ภรรยาควรอดทนต่อบทบาทที่สามีของเธอมอบหมายให้เธอ และแสดงความเคารพต่อเขาทั้งในที่สาธารณะและส่วนตัว หากภรรยาถูกสามีทุบตีหรือทารุณกรรม เธอไม่สามารถคาดหวังความเข้าใจจากสมาชิกครอบครัวคนอื่น ๆ หรือจากสาธารณชนได้ (Pflegerl, 1996, p. 51)

ตัวเอกชื่อตูร์นาในเรื่อง *40 qm Deutschland* ทำหน้าที่ภรรยาชาวตุรกีแบบดั้งเดิมได้อย่างลงตัว เธอถูกสามีซึ่งอยู่ในอพาร์ทเมนต์ในระหว่างที่เขากำลังทำงาน เธอทำได้เพียงยืนก้มศีรษะขอร้องให้เขาพาเธอออกจากอพาร์ทเมนต์ (Figure 1) แต่สามีของเธอไม่เคยยอมให้เกิดขึ้น เธอจึงอยู่บ้านดูแลบ้านและทำอาหารระหว่างรอสามีกลับจากทำงาน นอกจากนี้เธอยังมีหน้าที่ต้องคอยตอบสนองความต้องการทางเพศของสามีด้วย แม้ว่าเธอจะกลัวและรังเกียจเขาก็ตาม ภาพยนตร์เรื่อง *Die Fremde* และ *Nur eine Frau* นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภรรยาที่ถูกสามีปฏิบัติอย่างทารุณ โดยในภาพยนตร์เรื่อง *Die Fremde* นั้น ตัวเอก คือ อูเมย์ ทนไม่ไหวกับพฤติกรรมรุนแรงของสามีที่มีต่อเธอและลูกชาย เธอจึงตัดสินใจพาลูกชายออกจากบ้านและกลับไปหาพ่อแม่ที่ประเทศเยอรมนี ส่วนนางเอกของเรื่อง *Nur eine Frau* คือ อายนุร์นัน หอบลูกในท้องหนีจากสามีกลับไปหาครอบครัวที่ประเทศเยอรมนี

Figure 1 Turna begs her husband to let her go out. (*40 qm Deutschland* [40 sqm Germany], 1986, 27:38)

4.1.2 ผู้หญิงตุรกีในฐานะพี่สาวหรือน้องสาว

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงตุรกีกับพี่ชาย/น้องชายของเธอ มักจะเป็นเรื่องยาก เนื่องจากทั้งสองฝ่ายมักเติบโตแยกจากกันตั้งแต่อายุยังน้อย และมีการติดต่อกันและกันเพียงเล็กน้อย ผู้เป็นพี่ชายมักจะมีสิทธิออกคำสั่ง โดยมักสั่งห้ามไม่ให้น้องสาวทำอะไร และทำหน้าที่ดูแลเธอเพื่อปกป้องเกียรติของครอบครัว (Oran, 2011, p. 26)

ในภาพยนตร์ที่เลือก มักแสดงความสัมพันธ์เชิงลบระหว่างน้องสาวและพี่ชาย เช่น ในภาพยนตร์เรื่อง *Die Fremde* อุเมย์ถูกพี่ชายของเธอปฏิบัติอย่างทารุณและทำร้ายเพราะเธอปฏิเสธที่จะส่งลูกชายกลับไปหาสามีของเธอในตุรกี ในภาพยนตร์เรื่อง *Gegen die Wand* ซีเบถูกพี่ชายของเธอคุกคามทางร่างกายหลังจากที่เธอพยายามฆ่าตัวตายแต่ไม่สำเร็จ เขาเข้าทำร้ายเธอเมื่อเห็นเธอจับมือกับผู้ชายอีกคน ส่วนในภาพยนตร์เรื่อง *Nur eine Frau* อายนุร์ถูกพี่ชายของเธอดูถูกและทำร้ายเพราะเธอหนีไปเยอรมนีเพื่อจะหนีจากสามี พี่ชายใส่ร้ายเธอมากจนน้องชายฆ่าเธอโดยอ้างความชอบธรรมว่าเพื่อปกป้องศักดิ์ศรีของครอบครัว

ในทางกลับกัน ความสัมพันธ์ระหว่างพี่สาว-น้องชายในภาพยนตร์เรื่อง *Einmal Hans mit scharfer Soße* และ *Meine verrückte türkische Hochzeit* นั้น ต่างออกไปจากในภาพยนตร์เรื่องอื่น ๆ โดยในเรื่องแรก ฮาติชและน้องชายของเธอแทบไม่ได้คุยกันเลย เมื่อฮาติชมีปัญหาและไม่อยากคุยกับพ่อ น้องชายให้กำลังใจเธอว่า “เราคือครอบครัวเดียวกัน เธอคือพี่สาวคนโตของฉัน” (*Einmal Hans mit scharfer Soße [A Spicy Kraut]*, 2013, 33:40) ภาพยนตร์เรื่อง *Meine verrückte türkische Hochzeit* บรรยายถึงความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างอายลินและพี่ชายของเธอ แม้ว่าเขาจะไม่พอใจกับความสัมพันธ์ของอายลินกับแฟนหนุ่มชาวเยอรมันของเธอ แต่เขายังคงสนับสนุนเธอและปกป้องอายลินหลังจากที่เธอทะเลาะกับแฟนของเธอ

4.1.3 ผู้หญิงในฐานะลูกสาว

ในครอบครัวชาวตุรกีพบว่าความสัมพันธ์แม่-ลูกสาวมีลักษณะพิเศษ คือ ความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดและอบอุ่นจนถึงจุดสูงสุดก่อนที่ลูกสาวจะแต่งงานกัน แต่ความสัมพันธ์ของพ่อกับลูกสาวไม่เคยใกล้ชิดเท่ากับความสัมพันธ์ของลูกชายเลย พ่อชอบออกคำสั่งและบังคับลูกสาวให้ปฏิบัติตาม (Oran, 2011, p. 26) บทบาทของลูกสาวปรากฏในภาพยนตร์ทุกเรื่องดังแสดงในตารางที่ 2 มีความแตกต่างกันไปในแต่ละกรณี ขึ้นอยู่กับความเกี่ยวข้องกับทางวัฒนธรรมตุรกีของพ่อแม่ ซึ่งตามประเพณีของชาวตุรกี พ่อแม่มักมีความกังวลเกี่ยวกับการแต่งงานและเกียรติของลูกสาวเป็นพิเศษ หากลูกสาวไม่ได้แต่งงาน พ่อแม่จะดูแลเธออย่างเข้มงวด ดังปรากฏในกรณีของตัวละครเอกในภาพยนตร์เรื่อง *Yasemin* พ่อผู้ใจดีของเธอเปลี่ยนไปหลังจากที่สาวของเธอล้มเหลวในการพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของเธอในคืนวันแต่งงาน ยาเซมินถูกพ่อของเธอสั่งห้ามไม่ให้ไปโรงเรียนและถูกกักบริเวณในบ้าน เขายังบังคับให้พวกเธอแต่งตัวเรียบร้อยและสวมผ้าคลุมศีรษะ

เช่นเดียวกับในภาพยนตร์เรื่อง *Die Fremde* และในภาพยนตร์เรื่อง *Nur eine Frau* เมื่อลูกสาวแต่งงานแล้ว พ่อแม่ของเธอสอนให้เธอเชื่อฟังและเคารพสามีของเธอ แม้ว่าเขาจะปฏิบัติต่อเธออย่างเลวร้ายก็ตาม ในภาพยนตร์เรื่อง *Die Fremde* ตัวละครเอก คือ อูเมย์ ถูกบังคับให้แต่งงานเมื่ออายุ 17 ปี เช่นเดียวกับอายนัวร์ในภาพยนตร์เรื่อง *Nur eine Frau* เมื่อพวกเขากลับไปหาพ่อแม่เพราะทนพฤติกรรมรุนแรงของสามีไม่ได้อีกต่อไป พ่อแม่กลับปฏิเสธที่จะช่วยเหลือและหวานล่อมให้พวกเขากลับไปหาสามี ครอบครัวซึ่งรวมตัวเข้ากับสังคมเยอรมันไม่ได้จำกัดสามีในอนาคตของลูกสาวไว้แค่ผู้ชายชาวตุรกีเท่านั้น

พ่อของฮาติชในภาพยนตร์เรื่อง *Einmal Hans mit scharfer Soße* ไม่เพียงแค่บังคับไม่ให้เธอแต่งงานกับชายชาวตุรกีเท่านั้น เขาต้องการให้ฮาติชแต่งงานก่อนน้องสาวที่ตั้งท้องของเธอ และกลัวว่าไมเช่นนั้นฮาติชจะไม่แต่งงาน ในภาพยนตร์เรื่อง *Meine verrückte türkische Hochzeit* พ่อของอายลินต้องการ

ให้เธอแต่งงานกับชายชาวตุรกีที่มีอาชีพที่มั่นคงมากกว่าแฟนชาวเยอรมันของเธอ อย่างไรก็ตาม เขาไม่เคยบังคับให้เธอแต่งงานกับชายชาวตุรกีคนนี้เท่านั้น แต่รับประกันว่าจะมีงานแต่งงานระหว่างอายุสิบและเกิซ (Figure 2)

Figure 2 Götz and Aylin hold their wedding ceremony in a car. (*Meine verrückte türkische Hochzeit* [*Kiss Me Kismet*], 2006, 01:31:21)

4.2 ภาพของผู้หญิงตุรกีในสังคมเยอรมัน

บริบทที่ภาพผู้หญิงตุรกีปรากฏในสังคมเยอรมันที่สะท้อนผ่านภาพยนตร์เหล่านี้ แบ่งได้เป็น 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษา มิตรภาพ การทำงาน และความรัก อย่างไรก็ตาม แม้ว่าในภาพยนตร์ที่วิเคราะห์ในงานวิจัยนี้จะนำเสนอเรื่องราวของผู้หญิงตุรกีในสังคมเยอรมันทั้งหมด แต่ในภาพยนตร์บางเรื่องไม่ได้มีการสะท้อนภาพที่เกี่ยวข้องกับคนภายนอกครอบครัว ที่เป็นคนเยอรมัน ที่เห็นได้ชัดเจนที่สุดคือเรื่อง *40 qm Deutschland* ซึ่งตัวเอกของเรื่องถูกขังอยู่ในอพาร์ทเมนต์ของตัวเอง ในตาราง Table 2 จึงตัดภาพยนตร์เรื่องนี้ออกไป

Table 2 Turkish Women in German Society

เรื่อง ที่	ชื่อเรื่อง	บริบทที่ผู้หญิงตุรกีใช้ชีวิตในสังคมเยอรมัน			
		การศึกษา	มิตรภาพ	การทำงาน	ความรัก
1	Yasemin	√	√		√
2	Gegen die Wand			√	
	Meine verrückte				√
3	türkische Hochzeit				
4	Evet, ich will				√
5	Ayla			√	
6	Die Fremde		√		√
	Almanya-				√
7	Willkommen in Deutschland				
8	Einmal Hans mit scharfer Soße	√	√	√	√
9	Nur eine Frau			√	√

ตัวละครเอกมีบทบาทในภาพยนตร์ทั้ง 10 เรื่องที่เลือกมาศึกษานี้ สะท้อนถึงภาพลักษณ์ของสตรีชาวตุรกีในสังคมเยอรมันตั้งแต่รุ่นแรกจนถึงรุ่นที่สาม อย่างไรก็ตาม ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับผู้หญิงตุรกีรุ่นที่สอง ซึ่งส่วนใหญ่เกิดและเติบโตในเยอรมนี การศึกษาจึงมุ่งเน้นไปที่การบรรยายภาพสตรีชาวตุรกีรุ่นที่สอง โดยจะวิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและนำเสนอ โดยไล่เรียงจากประเด็นรอง

ไปสู่ประเด็นหลักที่ถูกเน้นย้ำบ่อยที่สุด เพื่อให้เห็นภาพรวมของการนำเสนออย่างชัดเจน

4.2.1 การศึกษา

ตัวเอกชาวตุรกีผู้ได้รับการศึกษาในสังคมเยอรมันเป็นตัวแทนของภาพลักษณ์ของผู้หญิงที่มีความมั่นใจในตนเอง พวกเธอชอบแต่งตัวเปิดเผยเมื่อออกจากบ้านและสวมเสื้อผ้าเรียบร้อยภายในบ้าน ในภาพยนตร์ไม่ค่อยแสดงภาพเธอทำงานบ้านกับแม่ของเธอ ตัวอย่างเช่น ยาเซมินในภาพยนตร์เรื่อง *Yasemin* ในตอนต้นเรื่อง พ่อของเธอสนับสนุนการศึกษาของเธอและยังให้เธอเรียนยูโดอีกด้วย เธอจึงเป็นผู้หญิงที่มีความมั่นใจ ที่โรงเรียนเธอสวมชุดเครสส์สั้นเสื้อกล้ามยาวถึงเข่า แต่เมื่อเธอกลับมาถึงบ้าน เธอก็สวมเสื้อสเวตเตอร์และ ปลดชุดของเธอให้ปล่อยยาวลงมา (Figure 3)

Figure 3 Yasemin lets the hem of her dress down when she arrives home. (*Yasemin*, 1988, 06:15)

ในภาพยนตร์เรื่อง *Einmal Hans mit scharfer Soße* ตัวเอกฮาติซสำเร็จการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย แม่ของเธอโทษพ่อที่สนับสนุนให้เธอเรียนหนังสือ เป็นผลให้เธอทำอาหารไม่ได้และแต่งงานไม่ได้ “เขาทิ้งเธอเพราะเธอทำอาหารไม่ได้” เป็นประโยคที่แม่เธอกล่าว (*Einmal Hans mit scharfer Soße* [A Spicy Kraut], 2013, 05:21) แต่ในความเป็นจริง เธอไม่พบคู่ครองที่เหมาะสม

และต้องการแต่งงานกับชายชาวเยอรมันเท่านั้น เธอจึงมักพูดว่า "ฉันจะไม่แต่งงานกับชายชาวตุรกี"

4.2.2 มิตรภาพกับเพื่อนชาวเยอรมัน

ผู้หญิงตุรกีรุ่นที่สองส่วนใหญ่ในภาพยนตร์บางเรื่องมีเพื่อนชาวเยอรมันเพราะพวกเขาเกิดและเติบโตในเยอรมนี ดังนั้นจึงมีการติดต่อกับชาวเยอรมันมากกว่าชาวตุรกี ตัวอย่างที่สามารถพบเห็นได้บ่อยครั้งคือ เพื่อนของตัวละครเอกในภาพยนตร์เรื่อง *Yasemin* ทั้งสองเคียงข้างกันและทำทุกอย่างด้วยกัน บางครั้งเพื่อนยาเซมินไปเยี่ยมเธอที่บ้านและดูเหมือนว่าจะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับครอบครัวของยาเซมิน พ่อของยาเซมินเองก็พูดคุยกับเพื่อนของลูกสาวเธออย่างเป็นกันเอง (*Yasemin*, 1988, 34:43–34:50)

ภาพยนตร์เรื่อง *Die Fremde* แสดงให้เห็นถึงมิตรภาพระหว่างอูเมย์กับเพื่อนชาวเยอรมันของเธอ อูเมย์ได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนของเธอ ซึ่งให้งานเธอและยอมให้เธออาศัยอยู่ในอพาร์ทเมนต์ ระหว่างที่อูเมย์หนีจากการคุกคามของพี่ชายของเธอ อีกทั้งยังสนับสนุนให้เธอต่อสู้ด้วย

อูเมย์: ฉันต้องขอโทษด้วยที่เธอต้องทำทุกอย่างแบบนี้

เพื่อนสาวของอูเมย์: ไม่ต้องเลย ฉันไม่กลัวหรอก เธอต้องฟัง
แม่เหมทะนะ ไม่เข้าใจหรือ

(*Die Fremde [When we leave]*, 2010, 01:09:15–01:09:45)

ภาพยนตร์เรื่อง *Einmal Hans mit scharfer Soße* แสดงให้เห็นถึงมิตรภาพระหว่างฮาดีซและเพื่อนชาวเยอรมันของเธอ เธอปรึกษาปัญหาครอบครัวกับเพื่อน ๆ และพวกเขายอมช่วยเธอแก้ไข เพื่อนเกย์ของฮาดีซถึงกับกล้าๆทำเป็นว่าเป็นแฟนของเธอเพื่อให้พ่อของเธอไว้วางใจ แต่สุดท้ายกลับถูกพ่อของเธอจับได้

4.2.3 สังคมการทำงาน

ผู้หญิงส่วนใหญ่ที่มีภูมิหลังเป็นชาวตุรกีรุ่นที่สองได้รับการศึกษา โดยได้รับการสนับสนุนจากทางการเยอรมนีและจากครอบครัวของพวกเขา ด้วยเหตุนี้ ภาพยนตร์เยอรมัน-ตุรกีจึงนำเสนอตัวละครเอกที่มีอาชีพต่างกัน ฮาดิซ ในภาพยนตร์เรื่อง *Einmal Hans mit scharfer Soße* ทำงานเป็นนักร้องในฮัมบูร์ก เธอทำงานในแผนกแฟชั่นและสังคม ดังนั้นงานของเธอจึงดูสะอาดตาและมั่นใจ ในฐานะนักร้อง ฮาดิซต้องการฟื้นฟูภาพลักษณ์ของผู้หญิงมุสลิมที่สวมผ้าคลุมศีรษะ ให้เป็นสัญลักษณ์ทางแฟชั่นเพื่อทดแทนสัญลักษณ์ของการกดขี่ในสายตาของชาวเยอรมัน โดยกล่าวว่า

“สำหรับชาวเยอรมัน ผ้าโพกศีรษะเป็นสัญลักษณ์ของการกดขี่ ไม่มีใครคิดว่ามันเป็นเครื่องประดับแฟชั่น พี่สาวของฉันมีผ้าพันคอ ราคาแพงจาก Kenzo และ Versace เธอรักพวกเขาเหมือนกับที่ผู้หญิงคนอื่น ๆ ชอบชุดเดรสสีดำตัวเล็กๆ ของพวกเขา” (*Einmal Hans mit scharfer Soße* [A spicy kraut], 2013, 55:19–57:27)

ในภาพยนตร์เรื่อง *Ayla* ตัวเอก อายุลาต้องทำงานสองงานเพื่อหาเลี้ยงชีพ โดยเป็นครูอนุบาลในตอนกลางวันและทำงานในคลับตอนกลางคืน อายุลาเข้ากันได้ดีกับเพื่อนร่วมงานชาวเยอรมันของเธอทั้งสองแห่ง ในโรงเรียนอนุบาล เพื่อนร่วมงานแนะนำให้เธอรู้จักกับงานใหม่ ในขณะที่เพื่อนร่วมงานในบาร์ปกป้องเธอจากพ่อและแฟนหนุ่มชาวตุรกี ชิเบล ตัวเอกของภาพยนตร์เรื่อง *Gegen die Wand* สมัครทำงานเป็นช่างทำผมในร้านเสริมสวยชาวเยอรมันในชุมชนตุรกี เธอยังได้รับอิทธิพลจากสไตล์ฟังก์ของเจ้าของร้านทำผมอีกด้วย ส่วนในภาพยนตร์เรื่อง *Nur eine Frau* ตัวเอกอายนัวร์ทำงานเป็นช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ แม้ว่าเจ้าหน้าที่สถานสงเคราะห์

สตรีจะบอกว่างานดังกล่าวเป็นงานที่สกปรกซึ่งชาวเยอรมันไม่ต้องการทำ แต่อายุนูร์ก็ยังคงสนใจ

แม้ในภาพยนตร์ที่วิเคราะห์ในงานวิจัยนี้จะไม่ได้นำเสนออาชีพการงานของผู้หญิงตุรกีที่หลากหลาย แต่ไม่อาจกล่าวได้ว่าเป็นการจำกัดอยู่เพียงบางอาชีพ เนื่องจากภาพยนตร์เพียง 10 เรื่อง คงไม่อาจเป็นตัวแทนทุกสาขาอาชีพที่หญิงชาวตุรกีในเยอรมันทำได้ แต่อาจกล่าวได้ว่าในภาพยนตร์เหล่านี้ไม่มีเรื่องใดนำเสนอภาพของหญิงตุรกีในฐานะหญิงสาวที่ประสบความสำเร็จในอาชีพการงาน ซึ่งอาจแตกต่างจากที่เคยปรากฏในกรณีของชายตุรกี ดังตัวอย่างเช่น ในภาพยนตร์เรื่อง *Auf der anderen Seite* (Edge of Heaven) ของ Fathi Akin (2007) ที่ตัวเอกของเรื่องมีอาชีพเป็นศาสตราจารย์ด้านวรรณคดีเยอรมัน อย่างไรก็ตาม ในภาพยนตร์ที่วิเคราะห์ไม่ได้ปรากฏภาพของหญิงตุรกีที่ถูกกดขี่ในสังคมการทำงานแต่อย่างใด ต่างจากที่ปรากฏในบริบทครอบครัว

4.2.4 ความสัมพันธ์กับคู่รักชาวเยอรมัน

ความรักระหว่างผู้หญิงตุรกีกับคู่รักชาวเยอรมันของเธอถูกนำเสนอในสองรูปแบบในภาพยนตร์ที่เลือก คือ “รักแรกพบ” และ “รักหลังจากแยกจากสามีของเธอ” ในภาพยนตร์เรื่อง *Meine verrückte türkische Hochzeit* เกิทัตคลุมรักอายุสี่สิบตั้งแต่แรกเห็น เขายังช่วยเธอจากคู่หมั้นชาวตุรกีที่คอยคุกคามเธอในคลับ แล้วพวกเขาก็แอบเดทกัน ครอบครัวของอายุสี่สิบรู้เรื่องความสัมพันธ์ของพวกเขาหลังจากได้ยินบทสนทนาเรื่องเช็คสเบบน์โฟน เกิทัตแสดงความรับผิดชอบต่ออายุสี่สิบด้วยการแต่งงานกับเธอ ความรักระหว่างยาเซมินกับยันในภาพยนตร์เรื่อง *Yasemin* ก็เป็นรักแรกพบเช่นกัน เพราะยันตกหลุมรักยาเซมินหลังจากเห็นเธอในหลักสูตรยูโด ยันพยายามจีบยาเซมินจนกระทั่งเธอเริ่มคุยกับเขา เขายังได้เรียนรู้วัฒนธรรมตุรกีอีกด้วย แต่พ่อของยาเซมินขัดขวางความรักของพวกเขา จึงส่งยาเซมินไปตุรกี ยันมาช่วยยาเซมินได้ทันเวลา

ในภาพยนตร์เรื่อง *Die Fremde* และ *Nur eine Frau* ชายชาวเยอรมันถูกมองว่าอ่อนโยน ตรงกันข้ามกับชายชาวตุรกีผู้รุนแรง ตัวเอกอูเมย์ในภาพยนตร์เรื่อง *Die Fremde* ตกหลุมรักเพื่อนร่วมงานชาวเยอรมันของเธอ ทั้งสองพบกันเพื่อรับประทานอาหารเช้า และอูเมย์ก็เล่าเรื่องครอบครัวของเธอให้เขาฟัง เขาปลอบโยนและดูแลลูกของเธอ และเมื่ออูเมย์ต้องการหลบหนีจากการคุกคามของพี่ชายอีกครั้ง เขาก็แสดงความปรารถนาที่จะติดตามเธอและลูก แต่เธอปฏิเสธ ในภาพยนตร์เรื่อง *Nur eine Frau* อายนุร์ตกหลุมรักชายชาวเยอรมันที่ศูนย์ฝึกอาชีพ พวกเขาไปบาร์ด้วยกัน เธอพาเขากลับบ้านเพื่อทานอาหารเช้ากับเขาและลูกชายของเธอ อายนุร์มีความสุขมากที่เขาเข้ากันได้กับลูกชายของเธอ

4.3 ความขัดแย้งและวิธีการแก้ไขปัญหาของผู้หญิงตุรกี

การวิเคราะห์การแสดงภาพผู้หญิงตุรกีในภาพยนตร์เยอรมัน-ตุรกีแสดงให้เห็นว่าพวกเธอมีส่วนร่วมในความขัดแย้ง ซึ่งเกิดขึ้นทั้งในครอบครัวชาวตุรกีและในสังคมเยอรมัน ภาพยนตร์ที่วิเคราะห์บรรยายถึงความขัดแย้งต่าง ๆ โดยเฉพาะความขัดแย้งกับครอบครัวกับคู่รักชาวเยอรมัน รวมถึงความขัดแย้งระหว่างครอบครัวชาวตุรกีและครอบครัวชาวเยอรมัน

4.3.1 ความขัดแย้งระหว่างวัฒนธรรมระหว่างครอบครัวชาวตุรกีและครอบครัวชาวเยอรมัน

ความขัดแย้งระหว่างครอบครัวชาวตุรกีและครอบครัวชาวเยอรมันเกิดขึ้นได้เมื่อมีการแต่งงานระหว่างหญิงชาวตุรกีกับชายชาวเยอรมัน ความขัดแย้งเกิดขึ้นจากความคาดหวังของครอบครัวชาวตุรกีที่ต้องการให้ชายเยอรมันเปลี่ยนมานับถือศาสนาอิสลามก่อนจะแต่งงานกับลูกสาวของตน ในภาพยนตร์เรื่อง *Meine verrückte Hochzeit* พ่อของอายลินได้ให้เกิซเปลี่ยนมานับถือศาสนาอิสลามเพื่อให้เขาแต่งงานกับอายลินได้ แต่เกิซบอกแม่เพียงว่าเขาจะแต่งงานกับอายลินในวันที่ทั้งสองครอบครัวมาพบกันเพื่อสู่ขอตามธรรมเนียมตุรกี แม่ของเกิซได้พูดคุยกับครอบครัวอายลินเกี่ยวกับศาสนาของหลานชายในอนาคตของเธอ

เกิทซ์จึงสารภาพกับแม่ของเธอว่า เธอเปลี่ยนมานับถือศาสนาอิสลามแล้ว แม่ของเธอโกรธมากและบอกว่ามุสลิมกดขี่ผู้หญิง พี่ชายและพี่สะใภ้ของอายสินไม่พอใจข้อถกเถียงดังกล่าวจึงนำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างทั้งสองครอบครัวและทำให้การเจรจาเกี่ยวกับการแต่งงานของเกิทซ์และอายสินล้มเหลว

เกิทซ์: ผมเป็นมุสลิมครับแม่

แม่ของเกิทซ์: สื่อนำเสนอภาพของศาสนาอิสลามแย่มาก ๆ ดูนีสิ บทความนี้ แม่เป็นคนตรวจแก้อเองเลยนะ การถูกบังคับกลางประเทศเยอรมนี

พ่อของอายสิน: การถูกบังคับแต่งงาน เหมือนกับกรณีนี้แหละ

แม่ของเกิทซ์: ไม่ใช่ เป็นเรื่องเกี่ยวกับผู้หญิงที่ถูกบังคับโดยชายมุสลิมให้สวมผ้าคลุมหัว

พี่สะใภ้ของอายสิน: ฉันไม่ได้สวมผ้าคลุมหัวเพื่อสามี แต่เพื่อศาสนาของฉัน

(*Meine verrückte türkische Hochzeit [Kiss Me Kismet]*, 2006, 01:12:16–01:12:33)

ภาพยนตร์เรื่อง *Evet, ich will!* สะท้อนถึงความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมเยอรมันและตุรกี แม่ของเดิร์กต้องตกใจเมื่อเดิร์กขอให้เธอไปขออนุญาตแต่งงานกับเอิซเลม เพราะแม่แต่พ่อกับแม่ของเดิร์กยังไม่ได้แต่งงาน และแม่ของเธอเชื่อว่าคน ๆ หนึ่งจะเป็นอิสระได้มากกว่าหากไม่ได้แต่งงาน เมื่อแม่ของเดิร์กไปบ้านของเอิซเลม เธอก็คลุมศีรษะ ซึ่งทำให้พ่อแม่ของเดิร์กประหลาดใจ แต่พวกเขาไม่สามารถถามหรืออธิบายเธอได้เพราะพวกเขาไม่พูดภาษาเยอรมัน (Figure 4) แม่ของเดิร์กกังวลเมื่อพ่อแม่ของเอิซเลมเรียกร้องให้เดิร์กเปลี่ยนมานับถือศาสนาอิสลามก่อนแต่งงาน เธอกังวลเกี่ยวกับอนาคตของหลานชายที่จะเกิดขึ้นกัน

เติร์กพยายามห้ามไม่ให้เธอถามพ่อแม่ของเอิซเลม ซึ่งทำให้เธอโกรธที่เขามีนัย
ต่อความกังวลของเธอที่มีต่อเขา ข้อเสนอการแต่งงานของเติร์กและเอิซเลมล้มเหลว

Figure 4 Dirk's mother cover her head with a cloth.

(*Evet, ich will!* [*Evet, I do!*], 2008, 26:10)

4.3.2 ความขัดแย้งระหว่างผู้หญิงตุรกีกับคู่รักชาวเยอรมัน

ความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชาวตุรกีกับชายชาวเยอรมันบ่อยครั้ง
เป็นความรักที่ถูกขัดขวางโดยความแตกต่างทางวัฒนธรรมและศาสนา พวกเขา
จะต้องเอาชนะอุปสรรคเหล่านี้เพื่อที่จะอยู่ร่วมกัน ในภาพยนตร์เรื่อง
Meine verrückte türkische Hochzeit เกิทซ์ แฟนหนุ่มชาวเยอรมันของอายลิน
เปลี่ยนมานับถือศาสนาอิสลามเพื่อแต่งงานกับเธอ นอกจากนี้ เขายังต้องขายร้าน
แผ่นเสียงให้กับลุงของอายลิน เพื่อที่จะได้เงินสำหรับการแต่งงานของเธอ
การแต่งงานกับอายลินทำให้เขาต้องทะเลาะกับแม่และเพื่อนสนิทคนหนึ่ง
เกิทซ์รู้สึกว่าเขาได้เสียสละเพื่อเธอมากมายในชีวิตจนเขาทนไม่ไหวอีกต่อไปและ
ทะเลาะกับอายลิน อายลินจึงบอกเลิกงานแต่งงานระหว่างเขากับเธอ อย่างไรก็ตาม
อายลินแก้ปัญหาด้วยการแต่งงานกับชายชาวตุรกีที่พ่อของเธอจัดเตรียมไว้
เพื่อรักษาเกียรติของครอบครัว โชคดีที่ท้ายที่สุดพ่อของเธอขัดขวางงานแต่งงานนั้น
และสนับสนุนเธอให้แต่งงานกับเกิทซ์

เอิซเลมในภาพยนตร์เรื่อง *Evet, Ich will!* ขอให้เติร์ก แฟนหนุ่ม
ชาวเยอรมันของเธอแต่งงานกับเธอเพราะเธอสูญเสียความบริสุทธิ์ให้กับเขา

เนื่องจากทั้งคู่อยู่ปีแรกของการศึกษา เขาจึงไม่เห็นด้วย แต่ด้วยความรักที่มีต่อเอิซเลม เขาจึงโน้มน้าวให้แม่ไปขอเธอแต่งงาน พ่อแม่ของเอิซเลมต้องการให้เขาเข้าสู่หนัด แต่เขากลัวความเจ็บปวดจึงปฏิเสธ เอิซเลมโกรธเขา และเดี๋ยวก็ก่ปัญหาด้วยการซื้อรูปถ่ายของชายชาวตุรกีที่เขาสุหนัดมาเพื่อคืนดีกับเธอ ในภาพยนตร์เรื่อง *Einmal Hans mit scharfer Soße* ตัวเอกของเรื่อง คือ ฮาติซ ได้เลิกกับสเตฟาน แฟนเก่าของเธอ เพราะเขาประพฤติตัวเหมือนผู้ชายชาวตุรกี เขาแต่งตัวและทำตัวเหมือนผู้ชายตุรกีซึ่งเธอไม่ชอบ ความแตกแยกระหว่างฮาติซกับแฟนเก่าของเธอเกิดขึ้นเมื่อเขาวิพากษ์วิจารณ์เธอที่ใส่กระโปรงสั้น ฮาติซพบกับฮันส์ เพื่อนชาวเยอรมันที่สนองความต้องการของเธอ แต่เธอก็ผิดหวังอีกครั้ง พ่อแม่ของฮาติซพบกับฮันส์ หนึ่งวันก่อนวันที่กำหนด แต่เขาไม่สามารถยกเลิกการแข่งขันบาสเก็ตบอลเพื่อพบกับพ่อแม่ของเธอได้ และฮันส์ไม่สามารถแต่งงานกับเธอได้เพราะพวกเขารู้จักกันได้เพียงเดือนเดียวเท่านั้น

ในภาพยนตร์เรื่อง *Nur eine Frau* อายนัวร์ได้พบกับทิม เพื่อนชาวเยอรมันที่เข้ากับลูกของเธอได้ดี ทิมเตือนอายนัวร์ให้โทรหาตำรวจหลังจากที่พี่ชายข่มขู่เขา แต่อายนัวร์กลับไม่สนใจคำแนะนำของเขา เมื่อทั้งสองไปกลับด้วยกัน พวกเขาถูกพี่ชายของอายนัวร์คุกคาม ทิมกล่าวว่าครอบครัวของอายนัวร์จะทำร้ายเขา เพราะเขารู้สึกว่าครอบครัวของอายนัวร์มีอยู่ทุกหนทุกแห่งและอายนัวร์ไม่สามารถแยกออกจากครอบครัวของเธอได้ เขาจึงตัดสินใจเลิกกับเธอ

4.3.3 ความขัดแย้งระหว่างผู้หญิงตุรกีกับพ่อและพี่ชาย

ความขัดแย้งระหว่างผู้หญิงชาวตุรกีกับครอบครัวของเธอ ส่วนใหญ่เป็นความขัดแย้งระหว่างผู้หญิงชาวตุรกีกับพ่อของเธอ รวมถึงพี่ชายของเธอด้วย สาเหตุหลักของความขัดแย้งระหว่างผู้หญิงตุรกีกับพ่อและพี่ชายซึ่งนำไปสู่ความสัมพันธ์เชิงลบอยู่ที่หน้าที่ในการปกป้องเกียรติของผู้ชายในครอบครัว ในภาพยนตร์เรื่อง *Yasemin* ยาเซมินแก้ปัญหาความบริสุทธิ์ของพี่สาวเธอด้วยการใช้มิดสำหรับทำงานฝีมือกรีดมือของเธอ เธอให้ผ้าห่มและที่นอนแก่พ่อของเธอ

แต่เขายังคงเข้มงวด เมื่อเขาเห็นยาเซมินจูบยัน เขาก็ทุบตีเธอและส่งเธอไปตุรกี ในที่สุดยาเซมินก็ตัดสินใจหนีไปพร้อมกับยัน บทสนทนาต่อไปนี้สะท้อนให้เห็นว่า ผู้เป็นพ่อเป็นผู้กำหนดชะตาชีวิตของลูกสาว

ลูกพี่ลูกน้องของยาเซมิน: สนามบินปิด ไม่มีเครื่องบินไหนบิน

พ่อของยาเซมิน: ต้องมีหนทางอื่นที่จะกลับไปบ้านเกิดสิ พาสปอร์ตของ เธออยู่ไหน

ยาเซมิน: แม่! ช่วยหนูด้วย!

แม่ของยาเซมิน: นี่พาสปอร์ต ทำไมถึงต้องรีบขนาดนี้

พ่อของยาเซมิน: เพราะคนที่นี่ไม่สามารถปกป้องลูกสาวของฉันได้

(Yasemin, 1988, 01:15:08)

อุเมย์ ตัวเอกในภาพยนตร์เรื่อง *Die Fremde* ถูกครอบครัวกดดันให้กลับไปหาสามี เช่นเดียวกับอายนัวร์ เมื่ออุเมย์ยื่นกรณที่จะอยู่ในเยอรมนี พ่อและพี่ชายของเธอวางแผนที่จะส่งลูกชายกลับไปตุรกี เธอไม่สามารถต้านทานข้อเรียกร้องของพ่อและพี่ชายของเธอได้จึงขอความช่วยเหลือจากตำรวจเยอรมัน หลังจากออกจากบ้าน เธอจึงต้องแยกจากครอบครัว

ในภาพยนตร์เรื่อง *Gegen die Wand* ซีเบลไม่สามารถทนต่อความเข้มงวดของพ่อและพี่ชายของเธอได้ และแก้ไขปัญหาด้วยการฆ่าตัวตาย แต่เธอก็ล้มเหลว เธอจึงไปหาชายชาวตุรกีคนหนึ่งเธอพบในโรงพยาบาลและขอร้องให้เขาแต่งงานกับเธอ เธอบอกเหตุผลแก่เขาว่า “ฉันอยากมีชีวิตอยู่ ฉันอยากเต้นและอยาการ่วมรัก ไม่ใช่แค่เป็นมนุษย์” (*Gegen die Wand [Head-on]*, 2004, 15:15) ในภาพยนตร์เรื่อง *Ayla* ตัวเอกอายลาถูกพ่อของเธอทอดทิ้งเพราะเธอปฏิเสธที่จะแต่งงานกับชายชาวตุรกีที่ญาติของเธอจัดให้อายลาจึงอาศัยอยู่ตามลำพังและทำงานสองแห่งเพื่อหาเลี้ยงตัวเอง เธอยังปฏิเสธที่จะไปเยี่ยมพ่อของเธอ แม้ว่าน้องสาวของเธอจะบอกเธอว่าพ่อของเธอป่วยหนักก็ตาม ส่วนอายนัวร์ตัวเอก

ในภาพยนตร์เรื่อง *Nur eine Frau* มีพี่ชายสามคนและน้องชายหนึ่งคน การตัดสินใจของอายนัวร์ที่จะไม่กลับไปหาสามีและพาลูกไปด้วยถูกรอบค้อมของเธอ มองว่าเป็นเรื่องที่ไม่สมควร และนำไปสู่ความขัดแย้งกับพี่ชายคนโตและพี่ชายคนที่สองของเธอ เธอมักถูกพี่ชายคนโตของเธอล่วงละเมิดทางวาจาและพี่ชายคนที่สองของเธอล่วงละเมิดทางเพศ เนื่องจากแรงกดดันจากครอบครัว เธอจึงพาลูกไปที่สถานสงเคราะห์สตรีเพื่อแก้ไขปัญหา อย่างไรก็ตาม พวกเขาก็ยังคงถูกพี่ชายสองคนคุกคามต่อไป

แม้ว่าในการนำเสนอภาพและจัดกลุ่มภาพของผู้หญิงตุรกีในงานวิจัยนี้ ดูเหมือนมีลักษณะตายตัวและดูเหมือนว่าผู้หญิงตุรกียังเป็นเหยื่อของความรุนแรง แต่อันที่จริง ภาพยนตร์ได้สะท้อนให้เห็นว่าตัวละครเอกเหล่านี้แทบจะไม่มีใครยอมจำนนกับการถูกกดขี่เลย แต่มีการสะท้อนให้เห็นความพยายามของพวกเขาที่ต้องการทะเลาะพัวพันโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จากภาพที่ปรากฏดูเหมือนว่าความขัดแย้งเกิดขึ้นในครอบครัวมากกว่าในขณะที่สังคมเยอรมันดูจะเป็นทางออกที่พวกเขาเลือก ตัวละครหญิงหลายคนที่มีการศึกษา มีเพื่อน และมีคนรัก มักจะมีตัวเลือกที่จะแสวงหาทางออกได้มากกว่า และเริ่มมีบทบาทในฐานะผู้กระทำการหรือผู้ต่อรองทางวัฒนธรรม

5. สรุปและอภิปรายผล

งานวิจัยนี้อธิบายและอภิปรายการแสดงภาพผู้หญิงตุรกีในภาพยนตร์เยอรมัน-ตุรกี ซึ่งพบในการวิเคราะห์ภาพยนตร์ที่ได้รับคัดเลือกจำนวน 10 เรื่อง เพื่อตอบคำถามวิจัยทั้ง 3 ประเด็น คือ ชีวิตของผู้หญิงตุรกีในครอบครัว ชีวิตของสตรีชาวตุรกีในสังคมเยอรมัน และความขัดแย้งที่เกิดขึ้นตลอดจนวิธีการแก้ไข การวิเคราะห์ภาพยนตร์ที่คัดเลือกมาศึกษาแสดงให้เห็นว่าผู้หญิงตุรกีมีบทบาทในครอบครัวที่แตกต่างกัน เช่น ภรรยา น้องสาว ลูกสาว และหลานสาว อย่างไรก็ตาม การเป็นตัวแทนของการขาดเสรีภาพของผู้หญิงตุรกีในโลกภาพยนตร์เยอรมัน-ตุรกี

ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงผู้หญิงในฐานะภรรยา คู่หมั้น และลูกสาวเท่านั้น แต่ยังรวมถึง พี่สาวน้องสาวด้วย นอกจากนี้ การแสดงภาพผู้หญิงในฐานะเหยื่อของสังคมปิตาธิปไตย เป็นประเด็นหลักในภาพยนตร์เยอรมัน-ตุรกีจนถึงคริสต์ทศวรรษ 2000 เช่น *Gegen die Wand* โดย Fatih Akin จากปี 2004 *Die Fremde* โดย Feo Aladag จากปี 2010 และ *Nur eine Frau* ของ Sherry Hormann จากปี 2019

การแสดงภาพผู้หญิงตุรกีในสังคมเยอรมันส่วนใหญ่หมายถึงผู้หญิงรุ่นที่สอง ภาพยนตร์ที่วิเคราะห์นำเสนอภาพความสัมพันธ์ระหว่างชายชาวเยอรมันและหญิงชาวตุรกี การทำงานในสังคมเยอรมัน มิตรภาพกับเพื่อนชาวเยอรมัน และ การศึกษาของผู้หญิงตุรกี ชีวิตของสตรีชาวตุรกีในสังคมเยอรมันถูกมองว่า มีความสุขและเป็นตัวของตัวเอง ตรงกันข้ามกับชีวิตของสตรีชาวตุรกีในครอบครัวตุรกีที่ถูกกดขี่และไม่มีความสุข

แม้ภาพสะท้อนของผู้หญิงตุรกีในภาพยนตร์ที่วิเคราะห์ส่วนหนึ่ง จะสอดคล้องกับที่ Ewing (2006) ได้อภิปรายถึงประเด็นที่ว่า ชายตุรกีที่มีแนวคิดแบบโบราณ รู้สึกถูกข่มขู่และสูญเสียอำนาจจึงพยายามกีดกันภรรยาและลูกสาวจากการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในสังคมเยอรมัน และทางออกสำหรับการบูรณาการควรเป็นรูปแบบที่ผสมผสาน (hybridity) คือ การผสมผสานระหว่างสองวัฒนธรรม แต่ก็ยังคงมีข้อจำกัด ซึ่งคาดหวังให้ผู้อพยพยอมแสดงตัวในแบบที่เข้ากับกรอบสังคมวงไว้ มากกว่าการยอมรับความหลากหลายและความไม่ชัดเจนในอัตลักษณ์ของพวกเขาเอง แต่ในงานวิจัยนี้ พบว่า ภาพยนตร์บางเรื่องมีการนำเสนอแง่มุมที่เป็นข้อจำกัดดังกล่าวออกมาในเชิงบวก การที่ภาพยนตร์นำเสนอภาพผู้หญิงที่ถูกกดขี่ในครอบครัว และมีอิสระในสังคมเยอรมัน สะท้อนให้เห็นถึงสถานะที่เกิดการเปลี่ยนแปลงในกลุ่มผู้อพยพตุรกีรุ่นที่สองเป็นต้นไป นอกจากนี้ มีภาพยนตร์ที่สะท้อนภาพที่ตรงกันข้ามออกไปเลย ดังจะเห็นได้จาก ครอบครัวของ คันนาน ในเรื่อง *Almanya – Willkommen in Deutschland* (2011) ที่ปู่ของเธอซึ่งเป็นชายตุรกีที่อพยพมาเยอรมนีเป็นรุ่นแรกกลับเปิดใจกว้างและรับฟังปัญหา

ของหลานสาว นอกจากการเปิดทางเลือกให้หญิงสาวแล้ว ภาพยนตร์เรื่องนี้ยังนำเสนอมุมมองความสับสนในอัตลักษณ์ความเป็นเยอรมันและตุรกีในคน ๆ เดียวกันผ่านตัวละครเด็กที่ชื่อ เซ็งค์ อีกด้วย

ในภาพยนตร์ยังสะท้อนภาพความขัดแย้งระหว่างคูร์กชาวเยอรมันกับผู้หญิงชาวตุรกี รวมถึงความขัดแย้งระหว่างวัฒนธรรมระหว่างครอบครัวชาวตุรกีและชาวเยอรมันด้วย ความขัดแย้งเหล่านี้เกิดขึ้นเนื่องจากการรับรู้เชิงลบของชาวเยอรมันเกี่ยวกับผ้าคลุมศีรษะซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของการกดขี่และศาสนาอิสลาม นอกจากนี้ ภาพยนตร์ยังแสดงให้เห็นถึงความขัดแย้งระหว่างผู้หญิงตุรกีและครอบครัวซึ่งมีพื้นฐานมาจากความเข้าใจที่แตกต่างกันในเรื่องเกียรติและความแตกต่างระหว่างรุ่น อย่างไรก็ตาม เห็นได้ชัดว่าความขัดแย้งระหว่างครอบครัวชาวตุรกีกับครอบครัวชาวเยอรมันนั้นมักเป็นเรื่องไม่รุนแรง และสุดท้ายก็จะพ่ายแพ้ต่อความรักของหญิงตุรกีกับชายชาวเยอรมัน ซึ่งสถานการณ์เช่นนี้อาจเป็นภาพแทนของคนต่างวัฒนธรรมหรือครอบครัวที่มาจากพื้นเพสังคมที่ต่างกันได้เช่นกัน ไม่จำเป็นต้องเป็นกรณีเฉพาะของวัฒนธรรมตุรกี-เยอรมัน

ผู้หญิงชาวตุรกีในภาพยนตร์แก้ปัญหาด้านแนวทางที่แตกต่างกันเมื่อวิเคราะห์จากทฤษฎีของ Hall (1997) อาจกล่าวได้ว่ารูปแบบการสร้างภาพแทนนั้น นอกจากจะมีความแตกต่างในแต่ละยุคสมัย กล่าวคือ ในทศวรรษแรกพบปัญหาการใช้ความรุนแรงทางร่างกายที่ไม่มีทางออกสำหรับหญิงตุรกี มากกว่าในสองทศวรรษหลัง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Alkin (2016) ที่นิยามภาพยนตร์เยอรมัน-ตุรกียุคนี้เป็น “ภาพยนตร์แห่งความทุกข์” เรื่อง *40 qm Deutschland* ซึ่งเป็นภาพยนตร์ที่เก่าที่สุดในงานวิจัยนี้ ถือว่าสะท้อนภาพดังกล่าวได้ชัดเจนที่สุด อย่างไรก็ตาม ความรุนแรงจากผู้ชายในครอบครัวตุรกีไม่ได้เป็นสิ่งที่หายไป แต่ยังคงมีอยู่เสมอ แม้เวลาผ่านไป ดังจะเห็นได้จากภาพยนตร์อีกหลายเรื่องที่สร้างในทศวรรษต่อ ๆ มา ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง *Gegen die Wand* (2004) *Die Fremde* (2010) หรือ *Nur eine Frau* (2019) หากแต่ผู้หญิงตุรกีในภาพยนตร์

เหล่านี้มีทางเลือกมากกว่า และพยายามที่จะสู้เพื่อให้หลุดพ้นจากปัญหา ความรุนแรงและความขัดแย้งทางวัฒนธรรมที่เกิดขึ้น

ภาพแทนอีกหนึ่งภาพที่เกิดขึ้นคู่กันกับภาพผู้หญิงตุรกีที่พบในภาพยนตร์ เยอรมัน-ตุรกีเหล่านี้ คือ ภาพด้านดีของทั้งหญิงและชายเยอรมัน หรือสังคม เยอรมันในภาพรวม เนื่องจากมีตัวละครที่เป็นทั้งเพื่อนและคนรักที่พร้อมจะ เสียสละเพื่อสนับสนุนตัวละครเอกที่เป็นหญิงตุรกีเหล่านี้ ดังที่ปรากฏในภาพยนตร์ หลายเรื่อง และที่สำคัญคือ ภาพความอบอุ่นของครอบครัวใหญ่ที่ปรากฏ ในภาพยนตร์เรื่อง *Almanya – Willkommen in Deutschland* (2011) ซึ่งเป็น ครอบครัวชาวตุรกีที่อยู่ในเยอรมนีมายาวนานถึงสามรุ่นจากปู่ถึงหลาน และมีคน เยอรมันร่วมเป็นสมาชิกครอบครัวด้วยในรุ่นที่สอง น่าจะเป็นภาพสะท้อน แห่งความหวังในการกลมกลืนกันระหว่างสองวัฒนธรรมได้ การที่คู่รักชาวเยอรมัน *Evet, ich will* (2008) และ *Meine verrückte türkische Hochzeit* (2006) ยอมเปลี่ยนศาสนาเพื่อให้ได้แต่งงานกับหญิงตุรกีที่ตนรัก ก็สะท้อนให้เห็นการ หลอมหลวมของวัฒนธรรมเยอรมัน-ตุรกีได้เป็นอย่างดี อาจกล่าวได้ว่า คุณค่าของ งานวิจัยนี้คือการชี้ให้เห็นว่า วงการภาพยนตร์มีบทบาทในการประกอบ สร้างภาพแทนของทั้งคนตุรกีและคนเยอรมันที่อยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมนี้ ได้ด้วยเช่นกัน การที่การหนี (escape) เป็นหนทางที่ตัวละครเอกที่เป็นหญิงตุรกี หลายคนเลือกทำเพื่อแก้ไขปัญหาจึงอาจถือได้ว่าเป็นการชี้ให้เห็นความหวัง แม้ว่า ในภาพยนตร์จะไม่ได้จบอย่างสมหวังในทุกเรื่องก็ตาม

เนื่องจากมีภาพยนตร์จำนวนจำกัดในการศึกษานี้ จึงไม่สามารถอธิบาย ภาพผู้หญิงตุรกีแต่ละรุ่นในภาพยนตร์เยอรมัน-ตุรกีได้อย่างครอบคลุม การแสดง ภาพผู้หญิงตุรกีรุ่นต่างๆ ในภาพยนตร์เยอรมัน-ตุรกี ให้ความกระจ่างเกี่ยวกับ วิธีการรวมกลุ่มและปัญหาการรวมตัวเข้ากับสังคมเยอรมัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แนวคิดเรื่องเกียรติยศในหมู่ผู้หญิงตุรกี นอกจากนี้ มุมมองเกี่ยวกับความเท่าเทียม ทางเพศและแนวคิดเกี่ยวกับเกียรติยศสามารถเปลี่ยนแปลงไปตามผู้หญิงและ

ครอบครัวของพวกเขาแต่ละรุ่น การศึกษาที่เปรียบเทียบการแสดงภาพของสตรี
ตุรกีรุ่นที่หนึ่งและสองในภาพยนตร์เยอรมัน-ตุรกี เพื่อบันทึกการพัฒนาของการ
บูรณาการสตรีตุรกีรุ่นที่หนึ่งและที่สองเข้าสู่สังคมเยอรมัน เป็นการศึกษาที่สามารถ
พัฒนาต่อจากการศึกษานี้ได้อีก นอกจากนี้ อาจขยายผลจากงานวิจัยนี้ไปศึกษา
ภาพแทนของคนในสังคมพหุวัฒนธรรมทั้งในเยอรมนี และในประเทศอื่น ๆ ที่มี
ผู้อพยพเข้ามาอยู่เป็นจำนวนมากได้ด้วย เนื่องจากการย้ายถิ่นฐานหรือการอพยพ
(migration) และสภาพสังคมพหุวัฒนธรรม (multicultural society) เป็นประเด็น
ที่มีความสำคัญมากขึ้นเรื่อย ๆ ในสังคมยุคปัจจุบัน และภาพยนตร์ก็เป็นสื่อหนึ่ง
ที่สะท้อนภาพแทนของคนกลุ่มต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

References

- Akin, F. (Director). (2004). *Gegen die Wand* [Head-on] [Film]. Wüste Film GmbH.
- Akiner, N. & Boğatur, İ. (2015). The representation of turkey-rooted women in German cinema: From the woman victims of silver screen to pleasure of hybridism. *Global Media Journal TR Edition*, 5(10), 1–25.
- Akkuş, S. (Director). (2008). *Evet, ich will* [Evet, I do!] [Film]. Luna-Film GmbH.
- Aladag, F. (Director). (2010). *Die Fremde* [When we leave] [Film]. Independent Artists Filmproduktion GmbH.
- Alakus, B. (Director). (2013). *Einmal Hans mit scharfer Soße* [A spicy kraut] [Film]. Wüste Film GmbH.

- Alkin, Ö. (2016). Ist das Gerede um den deutsch-türkischen Film postkolonial? Zum Status des deutsch-türkischen Migrationskinos, seiner wissenschaftlichen Bewertung und den «verstummt» türkischen Emigrationsfilmen [Is the talk about German-Turkish film postcolonial? On the status of German-Turkish migrant cinema, its scholarly evaluation, and the "silenced" Turkish emigration films]. In P. Blum & M. Weiß (Eds.), *An- und Aussichten: Dokumentation des 26. Film- und Fernsehwissenschaftlichen Kolloquiums* (pp. 59–77). Schüren Verlag.
- Alkin, Ö. (2019). *Die visuelle Kultur der Migration: Geschichte, Ästhetik und Polyzentrierung des Migrationskinos* [The visual culture of migration: History, aesthetics and polycentricity of migration cinema]. transcript Verlag.
- Attaviriyanyupap, K. (2019). *German Films 1895–2011*. Silpakorn University Press. (in Thai)
- Başer, T. (Director). (1986). *40 qm Deutschland [40 sqm Germany]* [Film]. Tevfik Başer Film Produktion.
- Bazarkaya, K. O. (2023). Männlichkeit im deutsch-türkischen Film [Masculinity in German-Turkish film]. *Alman Dili ve Edebiyatı Dergisi - Studien zur deutschen Sprache und Literatur*, 49, 89–110.
- Bohm, H. (Director). (1988). *Yasemin* [Film]. Hamburger Kino-Kompanie.
- Ewing, K. P. (2006). Social work: Diasporic Turkish women and the (dis) pleasures of hybridity. *Cultural Anthropology*, 21(2), 265–294.

- Ezli, Ö. (2013). Narrative der Integration und Assimilation im Film [*Narratives of integration and assimilation in film*]. In V. Rauer et al. (Eds.), *Die Integrationsdebatte zwischen Assimilation und Diversität* (pp. 189–212). transcript Verlag.
- Ferner, M. (2010). *KulturSchock Türkei* [Culture shock Turkey]. Reise Know-How Verlag.
- Hall, S. (1998). *Representation: Cultural Representations and Signifying Practice*. Sage.
- Holtz, S. (Director). (2006). *Meine verrückte türkische Hochzeit* [Kiss me kismet] [Film]. Rat Pak Filmproduktion GmbH.
- Hormann, S. (Director). (2019). *Nur eine Frau* [Just a woman] [Film]. RBB.
- Lehmann, H. (2023). *Deutsch-türkisches Kino zwischen Filmproduktion und Filmkonsum. Gespräche und Analysen zu den Spielräumen filmischen Denkens*. [*German-Turkish cinema between film production and film consumption. Discussions and analyses on the scope of cinematic thought*] De Gruyter.
- Oran, S. (2011). *Das Bild der Frau in der türkischen Dorfliteratur* [*The image of women in Turkish village literature*] [Master's thesis, Universität Wien]. u:theses. <https://doi.org/10.25365/thesis.12897>
- Pflegel, J. (1996). *Familienverhältnisse und Familienkonflikte von Zuwanderern: Eine Pilotstudie über das Fortbestehen traditioneller Strukturen in Migrantenfamilien aus dem ehemaligen Jugoslawien und der Türkei* [Family relationships and family conflicts of immigrants: A pilot study on the persistence of traditional structures in migrant families from the

former Yugoslavia and Turkey] (ÖIF publication series no. 2).

Österreichisches Institut für Familienforschung.

Şamdereli, Y. (2011). *Almanya - Willkommen in Deutschland* [Almanya - Welcome to Germany] [Film]. Roxy Film.

Soyka, H. (2009). *Die verschiedenen Phasen des „deutsch-türkischen Films“* [The different phases of the “German-Turkish film”] [Bachelor's thesis, Hochschule Mittweida].

Turhan, S. (2010). *Ayla* [Film]. Burkert Bareiss Development; ARTE; Bayerischer Rundfunk (BR); Goldkind Filmproduktion; Südwestrundfunk (SWR); TV-60 Filmproduktion.